

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Originalas nebus siunčiamas

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2019-04-03 Nr. (1.2.5-12) 10-2325
2019-03-27 Nr. 3-1182

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2019 m. Nacionalinės reformų darbotvarkės patvirtinimo“ projektą teikia pasiūlymą patikrinti 80.1 papunktį jį išdėstyti taip „80.1. sumažinant paciento priemokas nuo 2019 m. balandžio 1 d., kompensavimo lygis padidinamas nuo 50 proc. iki 100 proc. (įgyvendinamas)“.

Viceministrė

Kristina Garuolienė

I. Radvinauskienė, tel. (8 5) 219 3323, el. p. ilona.radvinauskiene@sam.lt

2019-04-03 15:00
I. Radvinauskienė
2019-04-03 15:00

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos
ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2019 - - Nr.
Į 2019-03-27 Nr. (10.16-73)-3-1182

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2019 METŲ NACIONALINĖS REFORMŲ DARBOTVARKĖS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO (TAIS NR. 19-3797)

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ministerija) išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – EIM) pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2019 metų nacionalinės reformų darbotvarkės patvirtinimo“ projektą (toliau – projektas) teikia pastabas ir siūlo šiuos pakeitimus:

1. Remiantis Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymu ir atsižvelgus į kitas inovacijų reformos priemones matyti, kad inovacijų reforma nėra orientuota būtent į tai, kad „konsoliduotų ir sustiprintų mokslinių tyrimų sistemą“, todėl ši dedamoji keistina į „konsoliduotų ir sustiprintų MTEPI sistemą“. Ministerija siūlo pakeisti projekto 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. 2018 m. sausio 8 d. Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko organizuotame susitikime Vyriausybė išskyrė 6 svarbiausias reformas: švietimo struktūrinę reformą, apimančią vidurinio ugdymo, profesinio mokymo ir aukštojo mokslo lygius; sveikatos reformą, apimančią visų tipų gydymo lygius, slaugą, sveikos gyvensenos skatinimo priemones; mokesčių reformą, kuria siekiama darbo jėgos apmokestinimą padaryti patrauklesnį darbo vietų kūrimui, skatinti investicijas ir verslumą; šešėlio mažinimą leisiantį pateikti priemones, kurios skatintų sąžiningą mokesčių mokėjimą; pensijų kaupiamosios dalies reformą, kuria siekiama išvengti bendro pajamų apsaugos lygio senatvėje sumažėjimo; inovacijų srities reformą, kuri paskatintų investicijas į inovacijas, sukurtų didelį inovacijų skatinimo paketą, konsoliduotų ir sustiprintų MTEPI sistemą.“;

2. Pakeisti projekto 18 punktą ir jį išdėstyti taip:

„18. 2019 metais reformai įgyvendinti numatyta skirti 300 mln. eurų investicijų. Daugiausia lėšų iš šios sumos atiteks mokytojų etatinio darbo užmokesčio modelio įgyvendinimui – 66 mln. eurų, taip pat dėstytojų ir tyrėjų atlyginimams bei doktorantų stipendijoms – 54 mln. eurų, neformaliojo vaikų švietimo plėtrai – 12 mln. eurų, mokslo ir inovacijų sklaidai – 1,5 mln. eurų, studijų tarptautiškumui didinti, mokslinimas tyrimams ir eksperimentinei plėtrai (toliau – MTEPI) – 3,7 mln. eurų, kokybės krepšeliui – 6,5 mln. eurų. Klasės krepšeliui numatyta skirti 16 mln. eurų, patyčių prevencijai ir laboratorijoms bei informacinėms technologijoms – po 11,6 mln. eurų,

NRD projektas

ugdymo turiniui ir vertinimui – 6,3 mln. eurų, profesiniam orientavimui – 50,9 mln. eurų, bendrojo ugdymo mokyklų, universitetų ir profesinio mokymo įstaigų optimizavimui – 56,1 mln. eurų.“;

3. Pakeisti projekto 83 punktą ir jį išdėstyti taip:

„83. Siekiant pertvarkyti aukštųjų mokyklų finansavimą, kad jis ne tik padengtų būtinąsias studijų išlaidas, bet ir skatintų aukštųjų mokyklų veiklos pažangą, garantuojančią studijų kokybės ir mokslinės kompetencijos augimą, parengtas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektas. Pagal jį numatyta pertvarkyti bazinį studijų finansavimą (numatyti leistiną studentų nubyrėjimą be finansinių pasekmių) – tai leis studijų laikotarpiu pastangas sutelkti ne studentų skaičiui išsaugoti, bet studijų kokybei. Taip pat numatyta sukurti finansines paskatas valstybinių aukštųjų mokyklų veiklos kokybei gerinti, studijų ir kitos veiklos finansavimą susiejant su jų veiklos rezultatais (įgyvendinant sutartis su aukštosiomis mokyklomis bei siekiant nacionalinių aukštojo mokslo plėtros tikslų).“;

4. Pakeisti projekto 84 punktą ir jį išdėstyti taip:

„84. 2018 metais skirtos papildomos valstybės biudžeto lėšos dėstytojų, mokslo darbuotojų ir tyrėjų darbo sąlygoms gerinti (23 mln. eurų), mokslo ir studijų institucijoms jos paskirstytos pagal studijų ir mokslo rezultatus. Formuojant 2019 metų biudžetą 9,5 mln. eurų šių lėšų priskirta baziniam mokslo finansavimui ir paskirstyta institucijoms pagal jų mokslo ir meno veiklos vertinimo rezultatus, vadovaujantis atitinkama Vyriausybės patvirtinta metodika. Mokslo ir studijų institucijoms skiriamas bazinis mokslo finansavimas padidėjo nuo 51,4 mln. eurų 2018 metais iki 60,9 mln. eurų 2019 metais. 2019 metais dėstytojų, mokslo darbuotojų ir tyrėjų darbo sąlygoms gerinti papildomai skirta dar 23 mln. Eur. Per du metus minėtų darbuotojų darbo užmokestis vidutiniškai turėtų padidėti 40 proc. (palyginti su 2017 m.).“;

5. Remiantis Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymu, EIM tapo atsakinga būtent už politikos formavimą technologijų ir inovacijų srityse. Atkreiptinas dėmesys, kad Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos parengtame *Frascati vadove 2015* pažymima, kad eksperimentinė plėtra nėra tolygu naujo produkto kūrimui nuo idėjos iki produkto patekimo į rinką (43 psl.). Ministerija siūlo pakeisti projekto 94 punktą ir jį išdėstyti taip:

„94. Vykdančią vieną iš šešių Vyriausybės struktūrinių reformų – Inovacijų reformą, pertvarkyta mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) sistemos institucinė sąranga. 2018 m. birželio 30 d. Seimas priėmė Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymą ir Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimą, kuriais įtvirtinama technologijų ir inovacijų sistemos sandara. Ekonomikos ir inovacijų ministerija tapo atsakinga už technologijų ir inovacijų politiką. Tai Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir inovacijų ministerijai suteiks įrankių pritraukti daugiau privataus sektoriaus investicijų į mokslą bei paskatins inovacinę veiklą.“;

6. Papildyti projektą 97-100.3 punktais ir juos išdėstyti taip:

„97. Siekiant sustiprinti MTEPI ekosistemai reikalingų žmogiškųjų išteklių bazę, 2019 m. atlikti šie žingsniai:

97.1. didinamas tyrėjo karjeros patrauklumas – 2018 m. dėstytojų ir mokslininkų atlyginimai vidutiniškai padidinti 20 proc., tam iš valstybės biudžeto skiriant 23 mln. eurų. Tai reiškia, kad lyginant su 2017 m., dėstytojų ir mokslininkų atlyginimai 2019 m. išaugo 40 proc..

97.2. Nuo 2019 m. 80 proc. didinamos doktorantų stipendijos. Pirmųjų metų doktorantai kas mėnesį gaus 722 eurų stipendijas, o antrųjų–ketvirtųjų metų – 836 eurų. Tam papildomai iš valstybės biudžeto skiriama 8,2 mln. eurų. Doktorantūros stipendiją artinant prie vidutinio darbo užmokesčio dydžio mokslo ir studijų institucijos, o kartu ir visa MTEPI sistema, įgyja papildomų įrankių konkuruoti rinkoje dėl gabiausiųjų.

97.3. Sukurtos ir pradėtos įgyvendinti aukštos kvalifikacijos tyrėjų iš užsienio pritraukimo ir reintegracijos priemonės.

97.4. Atnaujintas Konkursinės doktorantūros aprašas, įtraukiant į jį nuostatas, įgalinančias doktorantūros studijas vykdyti įmonėse (industrinė doktorantūra). Taip pat numatyta galimybė įmonėse atlikti ir podoktorantūros stažuotes. Tiek industrinė doktorantūra, tiek galimybė atlikti podoktorantūros stažuotes įmonėse prisidės prie verslo MTEP gebėjimų stiprinimo.

97.5. Siekiant gerinti mokslo ir studijų institucijų mokslo vadybos gebėjimus įgyvendinamas projektas „Mokslo ir tyrimų atvira prieiga (MITAP II)“. Sukurtas MTEP paslaugų kontaktų centras, suorganizuota 14 jungtinių Lietuvos MTEP paslaugų / mokslo potencialo pristatymų, 126 tikslinių vizitų ir susitikimų su potencialiais partneriais užsienyje, parodose, konferencijose.

98. Lietuva aktyviai jungiasi į tarptautines MTEP infrastruktūras: 2018 m. Lietuva tapo asocijuota Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos CERN nare, ESS ERIC, CLARIN ERIC nare. Greitu metu planuojama įsijungti į EMBL, BBMRI-ERIC infrastruktūras.

99. Tarptautiškumo aspektas stiprinamas mokslo ir studijų institucijoms skiriant subsidijas konsultacinėms „Horizontas 2020“ paraiškų parengimo paslaugoms įsigyti. Taip pat vykdomas TYKU2 projektas, įgyvendinamas pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.3-ESFA-V-711 priemonę „Mokslininkų ir kitų tyrėjų gebėjimų stiprinimas“, kuriuo plėtojami mokslininkų ir kitų tyrėjų, mokslo vadybininkų iš mokslo sektorių gebėjimai inicijuoti, rengti, administruoti tarptautinius MTEPI projektus.

100. Stiprinama mokslo ir verslo bendradarbiavimo grandis:

100.1. stiprinant mokslo ir studijų institucijų MTEP rezultatų komercinimo potencialą ir žinių bei technologijų perdavimą, skatinama kompetencijos centrų bei inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veikla. Šiuo tikslu įgyvendinama Veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ 01.2.2-CPVA-K-703 priemonė „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“. Kompetencijos centruose sutelkiant MTEP potencialą (tyrėjus, infrastruktūrą) eksperimentinėms veikloms vykdyti atveriamos galimybės pasiūlyti mokslu grindžiamas komercinį potencialą turinčias idėjas ir jas parengti tolesnėms investicijoms, taip pat formuojamų verslo sprendimų plėtrai. Taip stiprinamas MTEP rezultatų taikomojo pobūdžio aspektas. Inovacijų ir technologijų perdavimo centrai veikia kaip vieno langelio sistemos prieiga, galinti identifikuoti verslo poreikius, tarpininkauti ir pasiūlyti geriausią tyrėjų komandą arba jau komercinimo potencialą turinčius MTEP grįstus rinkai aktualius sprendimus. Šiuo metu įgyvendinami 9 kompetencijos centrų ir 9 inovacijų ir technologijų perdavimo centrų skatinimo projektai.

100.2. 2018 m. įgyvendinta Technologinės plėtros projektų finansavimo priemonė, skirta sudaryti palankesnes sąlygas šalies technologinei plėtrai, skatinti mokslinius tyrimus, nukreiptus į inovacijas. Finansuota ir įgyvendinama 16 projektų.

100.3. Siekiant išplėsti naujoms mokslo žinioms imlaus verslo sektorių Lietuvoje teikiama parama mokslininkų ir kitų tyrėjų bei studentų idėjų komercinimui bei parama besikuriančioms jaunoms inovacinėms įmonėms (pumpurinėms įmonėms).“;

7. Patikslinti projekto 153 punktą ir jį išdėstyti taip:

„153. 2017 metais MTEP darbams buvo skirta 371,7 mln. eurų, tai sudarė 0,89 proc. BVP. Palyginti su 2016 metais, MTEP išlaidos padidėjo 44,1 mln. eurų arba 0,4 procentinio punkto, skaičiuojant nuo BVP. Tam didžiausią įtaką turėjo padidėjęs MTEP finansavimas užsienio lėšomis, kurių didžiąją dalį sudarė ES fondų lėšos, perskirstytos per valstybės biudžetą. 2017 metais MTEP išlaidos per aukštojo mokslo sektorių buvo 0,32 proc. nuo BVP, valdžios sektorių – 0,25 proc.

(2016 metais – 0,33 proc. ir 0,22). Per verslo sektorių MTEP 2017 m. išleista 0,32 proc. nuo BVP (2016 metais – 0,30 proc.).“

8. Aptariant mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) srities finansavimo būklę, svarbu atsižvelgti ne tik į projekto 153 punkte pateikiamą statistiką pagal MTEP išlaidas išleidžiamas per skirtingus sektorius (nepriklausomai nuo finansavimo šaltinio), kuri leidžia įvertinti sektorių turimus vidinius pajėgumus vykdyti MTEP veiklas. Būtina atsižvelgti ir į kitą visuomet greta pateikiamą statistinį rodiklį – sektorių kaip finansavimo šaltinių išlaidas MTEP. Šis rodiklis iliustruoja skirtingų sektorių pasiryžimą investuoti nuosavas lėšas į MTEP veiklas, tad ir esamą MTEP grįstų inovacijų kultūros padėtį. Ministerija siūlo papildyti projektą 154^a punktu ir jį išdėstyti taip:

„154. Lietuva vis dar itin priklauso nuo ES struktūrinių fondų lėšų MTEP (0,22 proc. nuo BVP): valstybės biudžeto skiriamų lėšų dalis MTEP išliko tokia pati kaip 2016 m. ir sudarė 0,33 proc. nuo BVP, kai ES šalys iš valstybės biudžeto MTEP skiria vidutiniškai bene dvigubai didesnę finansavimą. Privataus sektoriaus kaip finansavimo šaltinio išlaidos MTEP Lietuvoje 2017 m. buvo lygios 0,31 proc. nuo BVP (0,02 proc. nuo BVP mažiau nei 2016 m.), o tai taip pat beveik keturis kartus mažiau nei ES šalių vidurkis.“;

9. Patikslinti projekto 154 punktą ir jį išdėstyti taip:

„154. Remiantis 2018 metais EK parengta Europos inovacijų švieslentėje Lietuva įvardijama kaip šalis, kurios mokslinės ir inovacinės veiklos augimas 2010–2017 metais buvo sparčiausias ir sudarė 20,1 proc. (ES šalių vidutinis inovatyvumo augimas siekė 5,8 proc.). Per metus didžiausia pažanga pasiekta plačiajuosčio interneto skvarbos indikatoriuje (+25 proc. punktai). Pagal plačiajuosčio interneto versle skvarbą Lietuva net 175 proc. viršija ES vidurkį. Taip pat pasiektas ženklus progresas pagal šiuos indikatorius: paraiškų skaičius prekės ženklų ir dizaino registracijai (atitinkamai +13,9 proc. punktai ir + 15 proc. punktai per metus), vidutinės ir aukštos pridėtinės vertės prekių eksportas (+4,6 proc. punktai per metus). 10 proc. išaugo labiausiai cituojamuose moksliniuose žurnaluose publikuojamų Lietuvos autorių mokslo straipsnių skaičius, 12 proc. augo su užsienio autoriais kartu publikuotų straipsnių skaičius, o bendradarbiaujant su verslu parašytų mokslinių publikacijų dalis didėjo dar 5 proc.. Lietuvos tarptautinio konkurencingumo augimą liudija ir 15 proc. išaugęs Lietuvoje studijuojančių doktorantų iš užsienio skaičius. Pažymėtinas ir 17 proc. augimas fiksuotas įmonėms vykdant darbuotojų mokymus informacinių ir ryšių technologijų srityje.“;

10. Papildyti projektą 156 punktu ir jį išdėstyti taip:

„156. 2014–2020 metų finansiniu laikotarpiu Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos administruojamos Veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.1.1-CPVA-V-701 „MTEPI infrastruktūros plėtra ir integracija į Europinės infrastruktūras“, Nr. 01.2.2-MITA-K-702 „MTEP rezultatų komercinimo ir tarptautiškumo skatinimas“, Nr. 01.2.2-LMT-K-718 „Tiksliniai moksliniai tyrimai sumanios specializacijos srityje“, Nr. 01.2.2-CPVA-V-716 „Ekscelencijos centrų veiklos skatinimas sumanios specializacijos kryptyse“, Nr. 01.2.2-CPVA-K-703 „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“, o taip pat Veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonės Nr. 09.3.3-ESFA-V-711 „Mokslininkų ir kitų tyrėjų gebėjimų stiprinimas“, Nr. 09.3.3-LMT-K-712 „Mokslininkų, kitų tyrėjų, studentų mokslinės kompetencijos ugdymas per praktinę mokslinę veiklą“ prisideda prie žmogiškųjų išteklių potencialo MTEPI srityje stiprinimo, sutelkimo, skatina mokslo ir studijų institucijų įsitraukimą į tarptautines programas, tiesiogiai prisideda prie mokslo-verslo bendradarbiavimo stiprinant žinių ir technologijų grandį, suteikiant paskatas pumpurinių įmonių

kūrimui prisidedama prie naujoms mokslo žinioms imlaus verslo sektoriaus plėtros, taip pat nuosekliai prisideda vystant palankią aplinką MTEP ir MTEP infrastruktūros plėtrą.“;

11. Papildyti projekto 157 punktą ir jį išdėstyti taip:

„157. 2019 metais įgyvendinant ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą Nr. 09.1.3-CPVA-V-704-04-0001 „Specialiųjų mokymo priemonių ir ugdymui skirtų techninės pagalbos priemonių įsigijimas“, numatyta apie 20 proc. visų specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų aprūpinti specialiosiomis mokymui ir ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis. Įgyvendinant ES struktūrinių fondų projektą Nr. 09.2.2-ESFA-V-707-02-0001 „Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kvalifikacijos tobulinimas“, tobulinti mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų, profesinę kvalifikaciją.

2019 m. įgyvendinant ES struktūrinių fondų lėšų priemonę 09.2.2-EAFA-V-707 „Asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, galimybių mokytis gerinimas“ vykdomas projektas „Įtraukiojo ugdymo galimybių plėtra I etapas“, kuriame bus atliktas tarptautinių ekspertų vertinimas šiuo metu taikomam švietimo pagalbos modeliui ir pateiktos rekomendacijos jo tobulinimui. Šiame projekte taip pat bus kuriamos ir adaptuojamos specialiųjų ugdymosi poreikių nustatymui skirtos metodikos.“.

Švietimo, mokslo ir sporto viceministrė

Monika Bilotienė

Jurgis Vasiliauskas, tel.(8 5) 219 1247, el. p. Jurgis.Vasiliauskas@smm.lt
 Eglė Radėnienė, tel. (8 5) 219 1164, el. p. Egle.Radeniene@smm.lt
 Gintarė Vasiliauskaitė, tel. (8 5) 219 1121, el. p. Gintare.Vasiliauskaite@smm.lt
 Gražina Šeibokienė, tel. (8 5) 219 1245, el. p. Grazina.Seibokiene@smm.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2019-04- Nr. (25.45E-01)-5K-1905455

Į 2019-03-27 Nr. (10.16-73)-3-1182

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2019 METŲ NACIONALINĖS REFORMŲ DARBOTVARKĖS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Finansų ministerija atsakydama į Jūsų š. m. kovo 27 d. raštą Nr. (10.16-73)-3-1182 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2019 metų nacionalinės reformų darbotvarkės patvirtinimo“ projekto teikimo išvadoms gauti“ informuoja, kad pastabų nutarimo projektui turi dėl punktų Nr. 6; 21; 22; 24; 31.2.

PRIDEDAMA:

2019 m. Nacionalinės reformų darbotvarkės projektas su pastabomis „*track change*“ režimu, 49 psl.

T. Markevičius, tel. 2053 161, el. paštas: tomas.markevicius@finmin.lt

bankui (toliau – Metinė augimo apžvalga), kuriuo pradėtas 2019 metų Europos semestras, ir į visai ES nustatytus prioritetus – užtikrinti kokybiškas investicijas ir nukreipti jas į spragas mokslinių tyrimų ir inovacijų, švietimo, mokymo, įgūdžių ir infrastruktūros srityse; sutelkti dėmesį į reformas, kurios didina našumo augimą, integraciją ir institucinę kokybę; užtikrinti makrofinansinį stabilumą ir patikimus viešuosius finansus.

4. EK 2019 m. vasario 27 d. paskelbė EK tarnybų darbinį dokumentą Nr. SWD (2019) 1014 „Šalies ataskaita. Lietuva 2019“ (toliau – Šalies ataskaita), kuris apima bendrą Lietuvos ekonominį vertinimą, 2018 metais Lietuvai skirtos Rekomendacijos įgyvendinimą, struktūrinių reformų vykdymą ir nacionalinių tikslų pagal 2010 m. kovo 3 d. EK komunikatą Nr. KOM(2010) 2020 „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (toliau – strategija „Europa 2020“) įgyvendinimo pažangą. Pagal rekomendacijų įgyvendinimo pažangos vertinimą šiais metais Lietuva vertinama kaip pasiekusi ribotą pažangą. Svarbiausi Šalies ataskaitoje iškelti iššūkiai Lietuvai: pajamų nelygybės ir skurdo mažinimas, įtraukaus augimo užtikrinimas ir investicijų didinimas, ypač į žmogiškąjį kapitalą, našumo bei darbo jėgos pasiūlos didinimas. NRD pateikiami svarbiausi Vyriausybės veiksmai siekiant įveikti minėtus iššūkius.

5. NRD sudaro šios dalys:

5.1. makroekonominio poveikio kontekstas ir scenarijus (NRD II skyrius);

5.2. pagrindinius ekonomikos iššūkius sprendžiančios politikos priemonės (NRD III skyrius);

5.3. informacija apie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimą (NRD IV skyrius);

5.4. tarpinstitucinis bendradarbiavimas ir socialinių–ekonominių partnerių įtraukimas (NRD V skyrius);

5.5. 2018–2019 metų Tarybos rekomendacijos Lietuvai įgyvendinimo priemonių planas (NRD I priedas).

II SKYRIUS

MAKROEKONOMINIO POVEIKIO KONTEKSTAS IR SCENARIJUS

PIRMASIS SKIRSNIS

MAKROEKONOMINĖS PERSPEKTYVOS

6. Pasaulio ekonomika auga, tačiau jau pradeda lėtėti. Ekonomikos aktyvumą didina vis dar esančios geros finansavimosi sąlygos, daugelyje šalių ir regionų gerėjanti darbo rinkos padėtis, bet keletas veiksnių šį aktyvumą pradeda varžyti. Visų pirma, ne tiek vertimai didėja investicijos, kurios buvo svarbus veiksnys, paskatinęs pasaulinę ekonominę plėtrą 2017 m. Prie tokios investicijų raidos, mutyt, prisideda atsargesni rinkų dalyvių lūkesčiai, nustatomi ir vis gausėjantys suvaržymai

Commented [LT1]: Siūlome braukti, kadangi šis skyrelis skirtas Lietuvos ekonomikos perspektyvoms.

tarptautinėje prekyboje, neramumai kai kuriose besivystančiose šalyse. Šios aplinkybės jau turi poveikį įvairių šalių prekybos srautams. Ypač sulėtėjo euro zonos, NVS šalių, besivystančių Azijos šalių tarptautinės prekybos augimas. Pasaulinė prekyba prekėmis 2018 metais augo maždaug penktadaliu mažiau nei 2017 metais.

7. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Finansų ministerija) parengtame ekonominės raidos scenarijuje 2019–2022 metams numatoma, kad Lietuvos bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP) vidutiniu laikotarpiu augs vidutiniškai 2,4 proc. per metus. Atsižvelgus į susiformavusias ekonomikos raidos tendencijas ir pasikeitusias išorinės aplinkos prielaidas numatoma, kad šalies BVP 2019 metais augs 2,6 proc., 2020 metais – 2,4 proc., 2021–2022 metais po 2,3 proc. kasmet.

8. Pastaraisiais metais gerėjanti namų ūkių finansinė būklė ir geri vartotojų lūkesčiai skatino namų ūkių vartojimo išlaidų augimą. 2018 metais jis siekė 3,9 proc. Darbo užmokesčiui augant sparčiau nei infliacijai, namų ūkių vartojimas ir toliau išliks gana didelis. Namų ūkių vartojimo išlaidos 2019–2022 metais augs vidutiniškai apie 3,7 proc. per metus ir svariai prisidės prie BVP augimo.

9. 2018 metais išlaidos bendrojo pagrindinio kapitalo formavimui augo panašiu tempu kaip ir 2017 metais ir siekė 6,5 proc. Vidutiniu laikotarpiu prie ekonomikos augimo prisidės toliau didėsiantis investicijų lygis šalyje, kurį skatins poreikis modernizuoti ir efektyvinti įmonių veiklos procesus, Europos strateginių investicijų fondo ir ES fondų lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimas. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo išlaidos 2019–2022 metais galėtų augti apie 4,6 proc. per metus.

10. Lėčiau auganti išorės paklausa neigiamai veiks Lietuvos užsienio prekybą. Lietuvos eksportuotojams vidutiniu laikotarpiu teks toliau taikytis prie kintančių ekonominių aplinkybių, tęsti investicijas siekiant didinti konkurencingumą bei valdyti valiutų riziką, priimti sprendimus, mažinančius gamybos sąnaudas ir didinančius veiklos efektyvumą. Santūraus optimizmo dėl eksporto perspektyvų suteikia išliekanti stipri prekių eksporto diversifikacija ir ilgametė Lietuvos eksportuotojų patirtis dirbti sparčiai besikeičiančioje aplinkoje. Prekių ir paslaugų eksportas 2019–2022 metais vidutiniškai per metus galėtų augti po 4,3 proc.

11. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis šalyje 2018 metais išaugo 9,6 proc. (privačiame sektoriuje – 9,4 proc., viešajame sektoriuje – 10,2 proc.) – tai sparčiausias augimas per pastaruosius 10 metų. Atsižvelgus į praėjusių metų tendencijas 2019 metais vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalyje galėtų augti 8 proc. (eliminavus 2019 metais įsigaliojusių mokesčių pakitimų poveikį), 2020 metais – 6,4 proc., 2021 metais – 5,8 proc., 2022 metais – 5,5 proc.

12. Senkant kvalifikuotos darbo jėgos ištekliais vidutiniu laikotarpiu nedarbo lygis išliks stabilus ir sudarys 5,9 proc.

metų nustatytos socialinio draudimo įmokų lubos, kurių tolesnis mažėjimas įtvirtintas ir 2020 m. bei 2021 m. Taip pat nuo 2019 metų įsigalioja ir progresinis 27 proc. gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) tarifas, taikomas darbo pajamoms, kurios viršys valstybinio socialinio draudimo įmokų lubas, bei progresinis 20 proc. GPM tarifas ir kitoms nei darbo santykių gautoms metinėms pajamoms (išskyrus individualios veiklos pajamas ir dividendus) viršijančioms 120 VDU.

21. Siekiant išgryninti darbo apmokestinimo sistemą ir padaryti ją aiškesnę, leidžiančią darbuotojams lengviau įvertinti jų pajamoms tenkančią mokesstinę naštą, nuo 2019 m. sausio 1 d. konsoliduotos valstybinio socialinio draudimo įmokos (darbdavio socialinio draudimo įmokos perkeltos darbuotojui, paliekant darbdaviui tik įmokas už nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų bei nedarbo draudimo rūšis). Kartu siekiant sudaryti sąlygas pagrindinę pensijos dalį finansuoti iš valstybės biudžeto, sujungta pagrindinę pensiją užtikrinanti socialinio draudimo įmokų dalis su GPM dalimi, atitinkamai perskaičiuojant ir GPM ir socialinio draudimo įmokų tarifus.

22. Plečiant ekonomikos augimui mažiau žalingų mokesčių bazę ir didinant tokių mokesčių įtaką biudžeto pajamoms, Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pataisomis didinami akcizai etilo alkoholiui, cigaretėms, cigarams bei cigarilėms ir rūkomajam tabakui (išskiriant kaitinamojo tabako produktus), kartu nustatant dvejų paskesnių metų akcizų didinimo planą ~~tabako šiemis~~ produktams, taip pat nustatant akcizus elektroninių cigarečių skysčiui. Seime svarstomos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo pataisos, kuriomis siūloma didinti fizinių asmenų nekilnojamojo turto apmokestinimą (apmokestinant antrąjį ir paskesnį gyvenamosios paskirties turto objektus) tuo pačiu prisidedant prie būsto rinkos reguliavimo.

23. Atsižvelgiant į tai, kad įgyvendinant mokesčių struktūrinę reformą, esminiai mokesčių teisės aktų pakeitimai buvo atlikti 2018 metais, 2019 metais numatoma toliau tęsti esminių apmokestinimo pokyčių plano 2019–2021 metams, apimančio GPM (NPD didinimas), akcizų (tarifų didinimas) ir socialinio draudimo „lubų“ pakeitimus, įgyvendinimą. Taip pat, siekiant prisidėti prie investicijų į žmogiškąjį kapitalą didinimo, 2019 metais numatomos siūlyti papildomos mokesinės paskatos skatinančios mokymąsi visą gyvenimą.

Šešėlio mažinimo reforma

24. Siekiant mažinti šešėlį darbo santykių srityje nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo darbuotojo ir darbdavio mokesčių ir įmokų sujungimas, darbdaviui paliekant mokėti nedarbo socialinio draudimo bei nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinį draudimą. Sujungus darbdavio ir darbuotojo mokamas įmokas, pasikeitė įmokų tarifai, todėl bruto darbo užmokestis dirbantiems pagal darbo sutartis padidėjo 1,289 karto. Sujungus darbuotojo ir darbdavio įmokas, dingsta paskata darbdaviui tartis dėl dalies darbo užmokesčio mokėjimo „vokelyje“.

Commented [TM2]: Trimetis planas numatytas tik tabako produktams. Neteisinga rašyti „šiemis“, nes aukščiau paminėta kad akcizai didinami ir etilo alkoholiui, o pastaruosius numatyta didinti tik 2019 m.

Commented [TM3]: Siūlome šio punkto neminti prie Šešėlio mažinimo reformos, nes pagrindiniai pakeitimų tikslai buvo išgryninti darbo apmokestinimo sistemą (aiškesnis darbuotojų modelis į socialinio draudimo sistemą) bei sudaryti sąlygas pagrindinės pensijos daliai finansuoti iš valstybės biudžeto (sujungiant pagrindinę pensiją užtikrinančią VSD įmokų dalį su GPM, atitinkamai perskaičiuojant ir pajamų mokesčio tarifus). Trumpai apie tai yra ir NRD projekto 21 punkte.

Pensijų kaupiamosios dalies reforma

30. Lietuvoje mažiausias pensijas gaunantys senatvės pensininkai skursta – 2017 metais skurdo rizikos lygis 65 metų ir vyresnių asmenų amžiaus grupėje sudarė 33,4 proc. Be to, šalyje formuojasi vyresnio ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus neatitiktis, kuri signalizuoja apie ateities pensininkų skurdą (šiuo metu vieną senjorą išlaiko 3,5 dirbančių asmenų, 2050 metais santykis kris iki 1,7). Nesiimant pertvarkos po poros dešimtmečių senatvės pensija gali sudaryti vos 34 proc. buvusio darbo užmokesčio, kai dabar pakeitimo norma siekia 42 proc.

31. Siekiant išvengti bendro pajamų apsaugos lygio senatvėje sumažėjimo atlikta pensijų kaupiamosios dalies reforma. Pensijų kaupimo sistemos naujovės:

31.1. nuo 2019 m. sausio 1 d. nelieta Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – „Sodros“) pervedimų į privačius pensijų fondus, todėl kaupiantiems asmeninė pensiją nemažėja „Sodros“ pensija. Savo senatvei kaupti norintys žmonės gali pervesti 3 proc. nuo savo atlyginimo (arba šią įmoką didinti nuosekliai), o valstybė prie asmens kaupimo prisidės 1,5 proc. nuo VDU;

31.2. numatyta galimybė kaupti daugiau nei 3 proc. nuo savo atlyginimo – tuomet bus taikoma GPM arba pelno mokesčio lengvata;

31.3. galimybė atsisakyti kaupti ar vieną kartą dvylikai mėnesių sustabdyti kaupimą;

31.4. automatinis dirbančiųjų iki 40 metų įtraukimas į naują pensijų kaupimo sistemą su galimybe atsisakyti;

31.5. pensijų kaupimo bendrovės visiems dalyviams privalės pasiūlyti dalyvauti labiausiai jų amžių atitinkančiuose pensijų fonduose; paslaugų įkainiai mažinami iki 0,5 proc. vidutinės metinės lėšų vertės;

31.6. nuo 2020 metų centralizuota anuitetų teikėja bus „Sodra“.

32. Bazinė pensija iš „Sodros“ perkelta į valstybės biudžetą. Tai leis prireikus finansuoti pensijas iš kitų mokesčių, o papildomoji dalis bus mokama iš „Sodros“.

Inovacijų srities reforma

33. Inovacijų srities reformos priemonės orientuotos į mokslo žinių komercinimą, paskatas kurti naujus produktus ir inovatyvių investicijų pritraukimą. Tikimasi, kad dėl inovacijų reformos

Commented [TM4]: Atsižvelgdami į tai, kad pelno mokesčio lengvata (išlaidos darbuotojų naudai, kai darbuotojų gauta nauda laikoma GPM objektu, priskiriamos įmonės leidžiamoms atskaityti mams), taikoma nuo 2010 m., siūlome prie 2018 metų Pensijų kaupiamosios dalies reformos šios lengvatos ncminti.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

Nr. (28.5.21)SD -
Nr. (10.16-73)-3-1182

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2019 METŲ NACIONALINĖS REFORMŲ DARBOTVARKĖS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Atsakydami į Jūsų 2019 m. kovo 27 d. raštą Nr. (10.16-73)-3-1182 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2019 metų nacionalinės reformų darbotvarkės patvirtinimo“ projekto teikimo išvadoms gauti“ teikiame šiuos patikslinimus:

prašome papildyti 44 punkto šeštą eilutę „<...> pirmajam būstui pirkti ar (ir) statyti“. Taip pat siūlome patikslinti 44 punkto 10 eilutę: „<...> Šiuo metu finansine paskata pirmajam būstui įsigyti pasinaudojo 244 jaunos šeimos“;

prašome patikslinti 47 punkte pateiktą informaciją ir ją išdėstyti taip: „47. 2019 m. pasitelkiant Pasaulio banko ir Pasaulinės sveikatos organizacijos ekspertus bus pradėtas vykdyti negalios nustatymo sistemos pertvarkos Lietuvoje projektas. Projekto pabaiga numatoma 2021 m. I ketv. Naują negalios nustatymo sistemą Lietuvoje planuojama pradėti taikyti nuo 2021 m. liepos 1 d.“;

prašome patikslinti 50 punkte pateiktą informaciją ir ją išdėstyti taip: „50. Nuo 2018 m. II ketv. pradėtas pirmasis asmeninio asistento paslaugų teikimo etapas – pradėti įgyvendinti pilotiniai projektai proto ir (ar) psichikos negalią turintiems asmenims (projektuose dalyvauja apie 50 asmenų). Nuo 2019 m. III ketv. prasidės antrasis asmeninio asistento paslaugos teikimo etapas – startuos pilotiniai projektai fizinę ir (ar) kompleksinę negalią turintiems asmenims (projektuose dalyvaus apie 150–200 asmenų).“;

prašome 53 punktą papildyti informacija: „<...> 2019 m. pab. – 2022 m. bus įgyvendinami bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų infrastruktūros plėtros projektai, finansuojami ES fondų lėšomis.“;

147, 148 ir 151 punkte taisyтина lietuvių kalba.

Viceministras

Eitvydas Bingelis

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2019-04- Nr.
Į 2019-03-27 Nr. (10.16-73)-3-1182

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2019 METŲ NACIONALINĖS REFORMŲ DARBOTVARKĖS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija gavo išvadai gauti pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2019 metų nacionalinės reformų darbotvarkės patvirtinimo“ projektą. Informuojame, kad Teisingumo ministerija, kaip suinteresuota institucija, pastabų ir pasiūlymų šiam projektui neturi.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p.dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2019-04-   Nr.
Į 2019-03-27 Nr. (10.16-73)-3-1182

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2019 METŲ NACIONALINĖS REFORMŲ DARBOTVARKĖS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, atsakydama į Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2019 m. kovo 27 d. raštą Nr. (10.16-73)-3-1182, informuoja, kad pastabų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2019 metų nacionalinės reformų darbotvarkės patvirtinimo“ projektui neturi.

Ministerijos kancleris

Laimonas Ubavičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2019-

Nr.

Į 2019-03-27

Nr. (10.16-73)-3-1182

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2019 METŲ NACIONALINĖS REFORMŲ DARBOTVARKĖS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Informuojame, kad pagal kompetenciją pateiktam išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2019 metų nacionalinės reformų darbotvarkės patvirtinimo“ projektui pastabų neturime.

Vandens ir geležinkelių transporto
politikos grupės vadovas, laikinai
vykdantis ministerijos kanclerio
funkcijas

Andrius Šniuolis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

Į 2019-03-28

Nr.

Nr. (10.16-73)3-1182

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2019 METŲ NACIONALINĖS REFORMŲ DARBOTVARKĖS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2019 metų nacionalinės reformų darbotvarkės patvirtinimo“ projektą, informuojame, kad pagal kompetenciją pastabų ar pasiūlymų dėl minėto projekto neturime.

Vidaus reikalų viceministras

Darius Urbonas

Ona Aleksiejūnienė, tel. (8 5) 271 7008, el. p. ona.aleksiejuniene@vrm.lt